

ІРО ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТЕГРОВАНИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР

Михайлова Л.А., здобувач

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Круглова О.А.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Створення інтегрованих бізнес-структур має на меті отримання певних переваг, що знаходить вираження у концентрації ресурсів, посиленні конкурентних позицій на ринках, підвищення вартості, покращення іміджу тощо. Одним з інструментів збільшення капіталу інтегрованої структури та покращення її іміджу є розміщення акцій на фондовому ринку. За опублікованими даними через ІРО фінансується близько 15% всіх інвестицій в основний капітал на розвинених ринках, а європейські показники досягають 10%.

Як свідчать дослідження українські компанії орієнтуються переважно на зарубіжні біржові майданчики, що зумовлено низкою причин, а саме недосконалістю діючого законодавства в Україні в частині захисту інвестора а також нерозвиненістю фондового ринку. Зокрема відповідно опублікованого дослідження Всесвітнього економічного форуму, за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2015-2016 рр. Україна найбільше втратила позицій за показниками які характеризують розвиток інфраструктури, макроекономічне середовища та розвиток фінансового ринку.

Інвестори України приймають участь у придбанні цінних паперів світових компаній. Водночас активність ІРО українських компаній є низькою. За даними PwC найбільш вдалим для українських підприємств був 2007 р., коли за результатами розміщення вдалося залучити близько 900 млн. дол. США. Основними майданчиками, де відбуваються розміщення акцій українських підприємств, є Варшавська та Лондонська фондові біржі.

Щодо галузей, то найбільша кількість угод відмічається за компаніями, що функціонують у сфері сільського господарства, нерухомості, металургійній та нафтовій галузях, харчовій промисловості. Серед первинних розміщень акцій українських компаній слід відмітити мережу підприємств «Велика Кишеня», акції якої були розміщені на ПФТС (12 % за 35 млн дол). Про наміри вийти на ІРО у 2016 р. повідомила компанія «Укрзолото». З приводу активізації ІРО рітейлу загалом та очікувань щодо притоку коштів, то, за оцінками спеціалістів Ernst & Young, через високі ризики для українських компаній ці операції визначаються віддаленою перспективою.